

Spis treści

Przedmowa.....	V
Wykaz skrótów.....	XXI
Wykaz podstawowej literatury.....	XXV
Rozdział I. Zagadnienia wstępne.....	1
§ 1. Prawo karne na tle innych gałęzi prawa i dyscyplin naukowych.....	1
I. Pojęcie prawa karnego.....	1
II. Nauka prawa karnego i nauki pokrewne.....	5
§ 2. Funkcje prawa karnego.....	7
§ 3. Zasady prawa karnego.....	8
I. Zasada odpowiedzialności karnej za czyn.....	8
II. Zasada winy.....	10
III. Zasada odpowiedzialności indywidualnej i osobistej.....	11
IV. Zasada humanitaryzmu.....	12
V. Zasada <i>nullum crimen sine lege</i>	13
1. Uwagi ogólne.....	14
2. <i>Nullum crimen sine lege scripta</i>	15
3. <i>Nullum crimen sine lege certa</i>	16
4. Zakaz analogii.....	17
5. <i>Nullum crimen sine lege praevia (lex retro non agit)</i>	19
6. <i>Nulla poena sine lege</i>	20
§ 4. Szkoły i kierunki w nauce prawa karnego.....	20
I. Kierunek racjonalistyczno-humanitarny wieku Oświecenia.....	21
II. Szkoła klasyczna.....	21
III. Szkoła antropologiczna (szkoła pozytywna).....	22
IV. Szkoła socjologiczna.....	23
V. Inne kierunki w prawie karnym.....	24
1. Obrona społeczna.....	24
2. Nowa obrona społeczna.....	25
3. Neoklasycyzm.....	25
4. Abolicjonizm.....	26
§ 5. Zagadnienia kryminalizacji.....	26
I. Kryminalizacja i nauka o kryminalizacji.....	26
II. Opisowa nauka o kryminalizacji.....	27
III. Normatywna nauka o kryminalizacji.....	28

§ 6. Ustawa karna i jej stosowanie.....	30
I. Źródła polskiego prawa karnego	30
1. Kodeks karny.....	30
2. Przepisy innych dziedzin prawa.....	31
3. Konstytucja i umowy międzynarodowe.....	32
4. Judykatura i doktryna	33
II. Wykładnia przepisów prawa karnego.....	33
IIa. Normy prawnokarne	34
III. Obowiązki ustawy karnej pod względem czasu	36
1. Wejście w życie	36
2. Czas popełnienia przestępstwa.....	36
3. Obowiązki ustawy karnej pod względem czasu	37
4. Ustawy epizodyczne	39
IV. Obowiązki ustawy pod względem miejsca i osób	40
1. Uwagi ogólne.....	40
2. Zasada terytorialności.....	41
3. Zasada narodowości podmiotowej	42
4. Zasada narodowości przedmiotowej (ochronna) ograniczona	43
5. Zasada narodowości przedmiotowej (ochronna) nieograniczona....	43
6. Zasada odpowiedzialności zastępczej	44
7. Zasada represji wszechświatowej.....	44
8. Moc prawna orzeczeń zagranicznych	45
V. Immunitety.....	46
Rozdział II. Nauka o przestępstwie.....	50
§ 7. Ogólne pojęcie przestępstwa	50
I. Definicja przestępstwa.....	50
II. Przestępstwo jako czyn człowieka.....	50
III. Czyn zabroniony. Ustawowe znamiona przestępstwa.....	52
IV. Bezprawność czynu.....	53
V. Wina.....	55
VI. Społeczna szkodliwość.....	59
VII. Klasyfikacja przestępstw	61
1. Waga przestępstwa.....	61
2. Forma winy.....	62
3. Forma czynu	62
4. Znamię skutku.....	63
5. Typy przestępstw	63
6. Tryb ścigania.....	64
§ 8. Struktura przestępstwa	65
I. Uwagi ogólne.....	65
II. Podmiot przestępstwa.....	65
1. Wiek sprawcy.....	65
2. Nieletni.....	67

3. Młodociany	68
4. Przepęstwa indywidualne i przepęstwa powszechne	68
III. Strona przedmiotowa przepęstwa	69
IV. Formy czynu	71
1. Przepęstwa trwałe	71
2. Przepęstwa wieloosobowe	71
3. Przepęstwa wieloczynowe	72
V. Przepęstwa z zaniechania	72
1. Uwagi ogólne	72
2. Przepęstwa materialne z zaniechania	73
VI. Skutek czynu. Związek przyczynowy	76
1. Teoria ekwiwalencji	77
2. Teoria adekwatnego związku przyczynowego	79
3. Teoria relewancji	79
4. Obiektywne przypisanie	79
5. Przyczynowość zaniechania	80
VII. Strona podmiotowa przepęstwa	81
VIII. Formy winy umyślnej	81
1. Zamiar bezpośredni	82
2. Zamiar ewentualny	83
IX. Dodatkowe cechy umyślności. Przepęstwa kierunkowe	85
X. Formy winy nieumyślnej	86
1. Uwagi ogólne	86
2. Lekkomyślność	87
3. Niedbalstwo	88
XI. Wina mieszana (kombinowana)	89
XII. Przedmiot przepęstwa	90
1. Uwagi ogólne	91
2. Podział przepęstw ze względu na przedmiot ochrony	91
3. Indywidualny, rodzajowy i ogólny przedmiot ochrony	93
4. Znaczenie przedmiotu ochrony przy interpretacji przepisu	94
5. Podobieństwo przepęstw	95
§ 9. Formy popełnienia przepęstwa	95
I. Uwagi ogólne	95
II. Sprawstwo. Współsprawstwo. Sprawstwo kierownicze	96
1. Sprawstwo	96
2. Współsprawstwo	96
3. Sprawstwo kierownicze	98
4. Indywidualizacja winy	99
III. Podżeganie i pomocnictwo	100
1. Uwagi ogólne	100
2. Podżeganie	101
3. Pomocnictwo	102
4. Uczestnictwo konieczne	105

IV. Odpowiedzialność podżegacza i pomocnika	106
1. Zakres	106
2. Wyłączenia odpowiedzialności	107
3. Prowokator	107
V. Formy stadialne przestępstwa	108
VI. Przygotowanie	109
1. Przygotowanie w sensie ścisłym	109
2. Wejście w porozumienie	110
3. Karalność przygotowania	110
4. Czynny żal	111
VII. Usiłowanie	111
1. Definicja	111
2. Zagrożenie karą	113
3. Usiłowanie nieudolne	114
4. Czynny żal	115
§ 10. Wyłączenie odpowiedzialności karnej	116
I. Uwagi ogólne	116
§ 11. Kontratypy	117
I. Obrona konieczna	117
1. Definicja	117
2. Warunki	118
3. Dysproporcja dóbr	120
4. Prowokacja	121
5. Problem bójki	122
6. Przekroczenie granic	122
II. Stan wyższej konieczności	124
1. Definicja	124
2. Stan wyższej konieczności a obrona konieczna	124
3. Rozwój instytucji	125
4. Bezpośrednie niebezpieczeństwo	126
5. Proporcja dóbr	126
6. Subsydiarność	127
7. Celowość działania	127
8. Konsekwencje	128
9. Kolidzja obowiązków	129
10. Zawiniony stan wyższej konieczności	129
11. Wyłączenie stanu wyższej konieczności	129
12. Przekroczenie granic	130
III. Działanie w ramach uprawnień lub obowiązków	131
IV. Zgoda pokrzywdzonego (zgoda dysponenta dobrem)	132
1. Definicja	132
2. Warunek pierwszy	133
3. Warunek drugi	134
4. Warunek trzeci	134

V. Czynności lecznicze	134
VI. Karcenie małoletnich	135
VII. Ryzyko sportowe	136
VIII. Ryzyko nowatorstwa	137
IX. Ostateczna potrzeba	138
X. Zwyczaj	138
§ 12. Wyłączenie winy	140
I. Niepoczytalność	140
II. Poczytalność ograniczona	142
III. Wprawienie się w stan odurzenia	142
IV. Stan nietrzeźwości	143
V. Błąd co do faktu	143
VI. Nieświadomość bezprawności czynu (błąd co do prawa)	146
1. Definicja	146
2. Zakres odpowiedzialności	147
3. Przestępstwo urojone	147
VII. Błąd co do kontraktu lub okoliczności wyłączającej winę	148
VIII. Rozkaz przełożonego	148
§ 13. Znikoma społeczna szkodliwość czynu	151
§ 14. Zbieg przestępstw i przepisów ustawy	153
I. Zbieg przestępstw. Kara łączna	154
1. Przesłanki zbiegu przestępstw	154
2. Wymiar kary łącznej	154
3. Ciąg przestępstw	156
4. Zbieg kar	156
5. Pozorny (pomijalny) zbieg przestępstw	157
6. Przestępstwo ciągłe	157
7. Czynności współukarane	159
II. Zbieg przepisów ustawy	160
1. Definicja	160
2. Kumulatywna kwalifikacja czynu	161
3. Pozorny zbieg przepisów	161
3a. Pomijalny (niewłaściwy) zbieg przepisów	163
Rozdział III. Nauka o karze, środkach karnych i środkach	
zabezpieczających	164
§ 15. Zagadnienia wstępne	164
I. Pojęcie kary	164
II. Teorie kary	165
§ 16. System kar	167
I. Katalog kar	167
II. Kara grzywny	168
III. Kara ograniczenia wolności	169

IV. Kara pozbawienia wolności	170
V. Kara dożywotniego pozbawienia wolności i kara 25 lat pozbawienia wolności	173
VI. Problem kary śmierci	174
§ 17. Środki karne	176
I. Uwagi ogólne	176
II. Pozbawienie praw publicznych	177
III. Zakaz zajmowania stanowisk, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej	179
IIIa. Zakaz prowadzenia określonej działalności w stosunku do małoletnich	180
IIIb. Zakazy i nakazy określonych zachowań	180
IIIc. Zakaz wstępu na imprezę masową	181
IIId. Zakaz wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych	181
IV. Zakaz prowadzenia pojazdów	181
IVa. Świadczenie pieniądze	182
IVb. Podanie wyroku do publicznej wiadomości	183
§ 17a. Przepadek i środki kompensacyjne	183
I. Przepadek przedmiotów lub korzyści majątkowych	183
II. Nawiązka	186
III. Obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę	187
§ 18. Zaniechanie ukarania sprawcy	188
I. Uwagi ogólne	188
II. Niepodleganie karze	188
III. Abolicja	188
IV. Odstąpienie od wymierzenia kary	189
V. Warunkowe umorzenie postępowania karnego	190
§ 19. Sądowy wymiar kary	193
I. Zasady sądowego wymiaru kary i środków karnych	193
II. Dyrektywy sądowego wymiaru kary	195
1. Dyrektywy ogólne	195
2. Dyrektywa humanitaryzmu kary	195
3. Dyrektywa stopnia winy	196
4. Stopień szkodliwości społecznej czynu	196
5. Prewencja generalna i indywidualna	197
6. Dyrektywa pierwszeństwa kar wolnościowych	199
7. Wymiar kary nieletnim i młodocianym	200
8. Wymiar grzywny	200
9. Dyrektywy szczegółowe	200
III. Zaostrożenie ustawowego wymiaru kary	200
IV. Nadzwyczajne złagodzenie kary	202
1. Istota nadzwyczajnego złagodzenia kary	202

2. Podstawy nadzwyczajnego złagodzenia kary	203
3. Przypadki szczególne.....	204
4. Zbieg podstaw.....	204
V. Warunkowe zawieszenie wykonania kary	204
1. Uwagi ogólne.....	205
2. Istota warunkowego zawieszenia	206
3. Przesłanki zastosowania	207
4. Okres próby, wymierzenie grzywny	207
5. Obowiązki	207
6. Zarządzenie wykonania.....	208
§ 20. Zmiana kary orzeczonej.....	209
I. Warunkowe przedterminowe zwolnienie.....	209
1. Istota warunkowego zwolnienia	209
2. Przesłanki	209
3. Okres próby, dozór	210
4. Odwołanie warunkowego zwolnienia	211
5. Warunkowe zwolnienie przy zbiegu kar.....	211
6. Dozór elektroniczny.....	212
II. Kary zastępcze i zmiana kar w toku ich wykonywania	212
III. Ułaskawienie. Amnestia	213
1. Ułaskawienie	213
2. Amnestia	214
§ 21. Środki zabezpieczające	214
I. Istota środków zabezpieczających	214
II. Stosowanie środków zabezpieczających.....	215
III. Środki zabezpieczające o charakterze administracyjnym	218
§ 22. Przedawnienie. Zatarcie skazania	219
I. Przedawnienie	219
1. Uwagi ogólne	219
2. Przedawnienie ścigania	220
3. Przedawnienie wyrokowania	221
4. Przedawnienie kary.....	221
5. Spoczywanie biegu przedawnienia	221
6. Wyłączenie przedawnienia	222
II. Zatarcie skazania	223
Rozdział IV. Poszczególne przestępstwa	225
§ 23. Przestępstwa przeciwko pokojowi, przeciwko ludzkości i przestępstwa wojenne	225
I. Przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości i przestępstwa wojenne w prawie karnym międzynarodowym	225
II. Przestępstwa przeciwko pokojowi, przeciwko ludzkości i przestępstwa wojenne w prawie polskim.....	227

§ 24. Przepisy przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej.....	229
I. Uwagi ogólne.....	230
II. Zdrada główna. Zamach stanu.....	231
1. Zdrada główna.....	231
2. Zamach stanu.....	232
III. Zdrada dyplomatyczna.....	232
IV. Szpiegostwo i dezinformacja wywiadowcza.....	233
1. Szpiegostwo.....	233
2. Dezinformacja wywiadowcza.....	234
V. Czyny żal.....	234
VI. Znieważanie Narodu.....	235
VII. Zamach na Prezidenta RP.....	235
VIII. Znieważanie symboli państwowych.....	235
IX. Zamachy na funkcjonariuszy państw obcych.....	236
X. Przepisy ogólne.....	236
§ 25. Przepisy przeciwko obronności.....	237
I. Uwagi ogólne.....	237
II. Zamach na jednostkę sił zbrojnych (dywersja).....	237
III. Służba w obcym wojsku.....	237
IV. Uchylenie się od służby wojskowej.....	238
§ 26. Przepisy przeciwko życiu i zdrowiu.....	239
I. Zabójstwo, morderstwo i zabójstwo w afekcie.....	239
1. Zabójstwo.....	240
2. Morderstwo.....	241
3. Zabójstwo w afekcie.....	242
II. Dzieciobójstwo.....	243
III. Zabójstwo eutanatyczne.....	244
IV. Namowa lub pomoc do samobójstwa.....	244
V. Nieumyślne spowodowanie śmierci.....	245
VI. Przepisy związane z aborcją.....	245
1. Uwagi ogólne.....	246
2. Historia uregulowania problemu.....	246
3. Regulacja.....	247
VII. Spowodowanie uszczerbku na zdrowiu.....	249
VIII. Bójka i pobicie.....	250
IX. Narażenie na niebezpieczeństwo.....	251
X. Nieudzielenie pomocy w niebezpieczeństwie.....	252
XI. Przepisy związane z problemem narkomanii.....	253
§ 27. Przepisy przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu.....	254
I. Sprowadzenie zdarzenia powszechnie niebezpiecznego albo jego niebezpieczeństwa.....	254
II. Inne postacie powszechnego niebezpieczeństwa.....	255
III. Piractwo w komunikacji wodnej lub powietrznej.....	256

IIIa. Finansowanie terroryzmu	257
IV. Postanowienia ogólne.....	257
§ 28. Przepęstwa przeciwko bezpieczeñstwu w komunikacji.....	257
I. Katastrofa komunikacyjna.....	257
II. Wypadek komunikacyjny	259
III. Zaostrzenie ustawowego wymiaru kary	260
IV. Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości	261
V. Inne przepęstwa przeciwko bezpieczeñstwu w komunikacji.....	261
§ 29. Przepęstwa przeciwko środowisku naturalnemu.....	262
I. Niszczenie świata roślinnego lub zwierzęcego	262
II. Zanieczyszczanie środowiska.....	263
III. Zaostrzenie ustawowego wymiaru kary	264
IV. Działanie na szkodę terenu prawnie chronionego	264
§ 30. Przepęstwa przeciwko wolności	265
I. Uwagi ogólne.....	265
II. Pozbawienie człowieka wolności.....	265
IIa. Handel ludźmi (art. 189a § 1 KK).....	266
III. Groźba karalna.....	267
IIIa. Uporczywe nękanie (stalking)	267
IV. Zmuszanie.....	268
V. Naruszenie miru domowego	270
VI. Prawnokarna ochrona wolności sumienia i wyznania.....	270
§ 31. Przepęstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	272
I. Uwagi ogólne.....	272
II. Zgwałcenie.....	273
III. Czynności seksualne z osobą bezradną lub niepoczytalną.....	275
IV. Nadużycie zależności	275
V. Czynności seksualne z dzieckiem (czyn lubieżny).....	276
VI. Kazirodztwo.....	277
VII. Rozpowszechnianie pornografii	278
VIII. Zmuszanie do prostytucji	281
IX. Inne przepęstwa związane ze zjawiskiem prostytucji.....	281
1. Systemy prawnej regulacji prostytucji.....	281
2. Typy przepęstw	281
§ 32. Przepęstwa przeciwko rodzinie i opiece	283
I. Bigamia.....	283
II. Przepęstwo znęcania się	284
III. Rozpijanie małoletniego.....	284
IV. Uchylanie się od alimentacji.....	285
V. Porzucenie lub uprowadzenie dziecka lub osoby bezradnej	286
1. Porzucenie.....	286
2. Uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego.....	286
VI. Nielegalna adopcja	287

§ 33. Przepęstwa przeciwko czci	288
I. Zniesławienie	288
1. Zakres pojęcia	288
2. Prawo do informacji	289
3. Fakty i oceny	289
4. Działanie w ramach uprawnień	290
5. Zniesławienie a krytyka	290
6. Forma zarzutu	291
7. Upublicznienie wyroku. Nawiazka	292
8. Typ kwalifikowany	292
II. Zniewaga	292
III. Naruszenie nietykalności cielesnej	293
§ 34. Przepęstwa przeciwko prawom pracownika	294
I. Naruszanie uprawnień pracowniczych lub zasad BHP	294
II. Narażanie pracownika na niebezpieczeństwo	295
III. Niezawiadomienie o wypadku	295
§ 35. Przepęstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	295
I. Uwagi ogólne	296
II. Naruszenie nietykalności i czynna napaść na funkcjonariusza	296
1. Naruszenie nietykalności	296
2. Czynna napaść	297
III. Przemoc i groźba wobec urzędów i ich funkcjonariuszy. Utrudnianie kontroli	297
IIIa. Fałszywy alarm	298
IV. Zniewaga funkcjonariusza lub organu	299
V. Przywłaszczenie funkcji	300
VI. Płatna protekcja	300
VII. Łapownictwo	301
1. Uwagi ogólne	301
2. Sprzedajność	301
3. Kwalifikowane typy sprzedajności	303
4. Przekupstwo	304
VIII. Nadużycie władzy	304
§ 36. Przepęstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	305
I. Wywieranie wpływu na sąd	306
II. Fałszywe zeznania	306
III. Fałszywe oskarżenie. Fałszywe zawiadomienie. Zatajenie dowodów niewinności	308
IV. Tworzenie fałszywych dowodów	309
V. Poplecznictwo	310
VI. Niezawiadomienie o przestępcstwie	312
VII. Inne przestępcstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	313
1. Bezprawne naciski	313

2. Wymuszanie zeznań.....	313
3. Naruszenie tajemnicy postępowania karnego.....	313
4. Bezprawne samouwolnienie się.....	315
5. Bezprawne uwolnienie więźnia.....	315
6. Nadużycie czasowego zwolnienia.....	316
7. Niestosowanie się do zakazu.....	316
8. Klauzula ogólna.....	317
§ 37. Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum.....	317
I. Przestępne naruszanie prawa wyborczego.....	317
II. Przeszkadzanie wyborom.....	318
III. Bezprawny wpływ na wybory.....	318
IIIa. Łapownictwo wyborcze.....	318
IV. Naruszenie tajności głosowania.....	319
V. Inne przestępstwa wyborcze.....	319
§ 38. Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu.....	319
I. Uwagi ogólne.....	319
II. Wzięcie zakładnika.....	320
III. Udział w zbiegowisku publicznym. Naruszenie wolności zgrupowań.....	321
IIIa. Zakłócenie działania sieci lub linii.....	322
IV. Przestępne nadużywanie wolności wypowiedzi.....	322
V. Związek przestępny. Zorganizowana grupa przestępcza.....	325
VI. Naruszenie przepisów dotyczących broni palnej.....	325
VII. Nielegalne przekroczenie granicy.....	326
§ 39. Przestępstwa przeciwko ochronie informacji.....	326
I. Naruszenia tajemnicy państwowej.....	326
II. Naruszenie tajemnicy zawodowej i służbowej.....	327
III. Naruszenie tajemnicy korespondencji. Naruszenie sfery życia prywatnego.....	328
1. Tajemnica korespondencji.....	328
2. Naruszenie sfery życia prywatnego.....	329
IV. Uniemożliwianie lub utrudnianie dostępu do informacji.....	329
§ 40. Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów.....	331
I. Fałsz materialny dokumentu.....	331
II. Fałsz intelektualny dokumentu.....	332
III. Niszczenie dokumentów lub znaków granicznych.....	333
IV. Przestępstwa przeciwko dokumentom tożsamości.....	334
IVa. Fałszowanie faktur.....	335
§ 41. Przestępstwa przeciwko mieniu.....	335
I. Uwagi ogólne.....	335
II. Kradzież. Kradzież z włamaniem.....	336
1. Kradzież zwykła.....	336
2. Bezprawne uzyskanie programu komputerowego.....	337
3. Kradzież z włamaniem.....	338

III. Rozbój i kradzież rozbójnicza	338
1. Rozbój	338
2. Kradzież rozbójnicza	339
IV. Wymuszenie rozbójnicze	339
V. Przepisy wspólne	340
VI. Przywłaszczenie	340
VII. Nadużycie telefonu	341
VIII. Oszustwo	342
IX. Oszustwo komputerowe	344
X. Niszczenie lub uszkodzanie mienia	344
XI. Kradzież leśna	345
XII. Porwanie pojazdu	345
XIII. Paserstwo	346
1. Paserstwo umyślne	346
2. Paserstwo nieumyślne	347
XIV. Typy kwalifikowane przestępstw przeciwko mieniu	347
XV. Czynny żal przy przestępstwach przeciwko mieniu	348
§ 42. Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu	348
I. Nadużycie zaufania. Niegospodarność	348
1. Nadużycie zaufania	349
2. Niegospodarność	350
Ia. Łapownictwo gospodarcze i sportowe	350
II. Oszustwo kredytowe lub subwencyjne	351
III. Oszustwo ubezpieczeniowe	352
IV. Pranie brudnych pieniędzy	352
1. Pranie brudnych pieniędzy	352
2. Współdziałanie pracownika banku	353
3. Typ kwalifikowany. Czynny żal	353
V. Przestępstwa na szkodę wierzycieli	354
VI. Nierzetelne prowadzenie dokumentacji	355
VII. Lichwa	355
VIII. Udaremnienie przetargu	356
IX. Usuwanie lub fałszowanie oznaczeń towaru	356
X. Uregulowania wspólne	357
1. Rozszerzenie pojęcia podmiotu	357
2. Podwyższenie wysokości grzywny	357
3. Czynny żal	358
§ 43. Przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	358
I. Fałszowanie pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych i narzędzi pomiarowych	358
1. Fałszowanie pieniędzy	358
2. Puszczanie w obieg	359

3. Przygotowanie.....	359
4. Fałszowanie znaków wartościowych lub urzędowych.....	359
5. Fałszowanie narzędzi pomiarowych	360
6. Przepadek przedmiotów.....	360
II. Fałszowanie dokumentacji w obrocie papierami wartościowymi...	360

Indeks rzeczowy	361

1. Akty prawa państwowego

AKTWA	Ustawy (zob. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000)

2. Inne prawa

ALPH	Alfabet
ANON	Anonimowość
AR	Artykuł
AS	Aspekt
AT	Atak
AW	Awantura
AX	Axis
AY	Ay
AZ	Az
BA	Ba
BB	Bb
BC	Bc
BD	Bd
BE	Be
BF	Bf
BG	Bg
BH	Bh
BI	Bi
BJ	Bj
BK	Bk
BL	Bl
BM	Bm
BN	Bn
BO	Bo
BP	Bp
BQ	Bq
BR	Br
BS	Bs
BT	Bt
BU	Bu
BV	Bv
BW	Bw
BX	Bx
BY	By
BZ	Bz